

Не зелений Кривий Ріг перед пришествям Зеленського

Читайте на 4-й стор.

ЧИТАЙТЕ В ЦЬОМУ ЧИСЛІ:

- ❖ Звіт Олени МАКОВИЙ про захід Представництва ЄС в Україні, що відбувся в Кривому Розі;
- ❖ роздуми Леоніда БАГАШВІЛІ про президентські вибори на терені Кривого Рогу;
- ❖ про можливість Володимира ЗЕЛЕНСЬКОГО позитивно вплинути на рівень природоохоронної діяльності в Кривому Розі, а також — інші матеріали.

У російському підручнику «Історія Криму» вирізували та зафарбували окремі абзаци

Інформацію в російському підручнику «Історія Криму» для 10 класу, в якому, на думку правозахисників, містяться висловлювання, «що розпалюють ненависть до кримськотатарського народу», вирішили виключити не перевиданням книги, а канцелярським способом.

Це впливає з відповіді підконтрольного Росії Міністерства освіти Криму на запит юриста Ленури Енгулатової, передає «Крим.Реалі».

«Вирішили вирізати, заклеїти, зафарбувати окремі абзаци, сторінки, в яких викладено матеріал, що викликав неоднозначну оцінку окремих жителів Республіки Крим», — сказано у відповіді відомства.

Вказується, що таке рішення ухвалено за підсумками засідання спеціальної комісії в квітні.

«Таким чином, до вересня школи Криму отримають пап'є-маше підручника з «Історії Криму» для 10-го класу», — прокоментувала листа юрист Ленура Енгулатова.

Читайте «День» в Facebook, Twitter, дивіться на Youtube та підпишіться на канал сайту в Telegram!

Сайт газети «День»,
12 травня 2019 року

<https://day.kyiv.ua/uk/news/120519-u-rosiyskomu-pidruchnyku-istoriya-krimu-vyryzaly-ta-zafarbuvaly-okremi-abzacy>

Громадянська трибуна

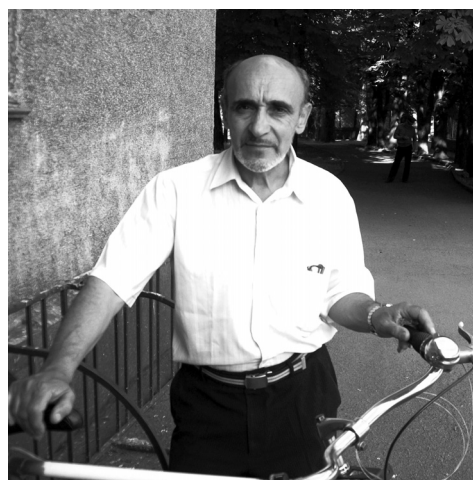
Особливості національного вибору

1. У КОЛІ ПЕРШОМУ

Безсмертний Данте у своїй «Комедії» описав пекло не у вигляді якоїсь прірви, лабіринту або сходин, що ведуть в нікуди, а змалював його у вигляді кіл. Думаю, не випадково. Коло — це довершена геометрична фігура, замкнена крива лінія, всі точки якої однаково віддалені від центру. А ще це символ безвиході, руху на одному місці. Для митця, яким був Данте, для дієвої людини взагалі, безвихідь — то найбільше випробування, найгірше приниження. Саме на таке приниження гідної, свідомої людини була розрахована уся політична система, що залишилася нам від Союдаї. Ти можеш обирати, ти навіть зобов'язаний обирати, але... з того, що тобі запропонують інші, хто вже назвав себе обраними, такими, хто має право вирішувати долі. І навіть, якщо хтось не з колоди потрапляв до влади, система швидко його переробляла на собі подібного, перетравлювала. Вибори були в кращому випадку інструментом зміни імен при владі, але ніяк не суті самої влади. Ті, хто став виключенням, хто зберіг власне обличчя та гідність, стали легендами, навіть не зважаючи на незначну кількість перемог. Спочатку відсутність реального вибору базувалася на однопартійності. Але й створення сили силенної партії не змінило суті системи. По-перше, всі новоявлені партії будувалися по лєнінському принципу, тобто служили вождю або

групі вождів, а зовсім не проголошеним ідеям. По-друге, мета цих вождів була не політична, бо до держави їм немає справи, а економічна: власне збагачення. А в наших умовах традиційної безкарності влади, на землях, де возсідали такі колоритні постаті, як Петро Перший, Сталін та менш криваві, але не менш параноїдальні кєрманичі, згадане «власне збагачення» миттєво отримує уточнення: нескінченне та в будь-який спосіб. Олігархізація України призвела до того, що будь-яка партія (незалежно від назви, від проголошених гасел та харизми лідерів) є не політичною силою, а звичайнісінькою тоталітарною сектою, що служить Молоху, її Величності Грошовій Купюрі.

Я вже знаю, яка кількість друзів — націоналістів, радикалів, прихильників всіляких абрєвіатур, «самонемічей» та «купколюдівців» — образиться на мене? Але з лантуха останніх виборів повилазили усі сховані вами шила! Півроку бурхливої діяльності партій з висування кандидатів, поява та зникнення нових претендентів на булаву переконали виборця лише в одному: три чверті з них абсолютно невідомі і можуть розраховувати на підтримку хіба-що своєї родини, одна чверть відома добре, але не з кращого боку. Тобто, вибрати ні з кого! Гучні заяви про «тільки ми» та «єдиний чесний», обіцянки негайних матеріальних благ та виправлення всіх помилок ненависних попередників, до яких

відносяться і самі кандидати, вже не сприймаються суспільством. Люди просто відмовилися витратити час на черговий лохотрон. Десятирічка порожніх обіцянок, нескінченні казки про тимчасові труднощі та Мойсея, який 40 років водив людей по колу, зробили свою справу. Тонкі та криві ноги брєхні підломилися. Я не знаю нікого, хто хоча б ознайомився з усім списком кандидатів. Задовго до виборів було зрозуміло, що Порошенко готується до другого терміну, а інші, не зважаючи на інколи сміливу критику на його адресу, прилаштувалися до нього, їх він влаштує. Система налаштувалася відновити сама себе у звичний спосіб, шляхом імітації демократичного процесу. Цей шлях здавався настільки надійним,

що навіть в останні часи свого президентства, коли палав Майдан, Янукович наполегливо торочив: «Ось будуть вибори...», маючи на увазі, що знову оберуть його або когось, для нього безпечно...

А в чому саме полягає необхідність зміни вищої посадової особи? Якщо коротко, то у загальному стані держави, якою вона керує. А якщо детально, то коротко вже не вийде. І без емоцій теж не вийде! Деталі в кожного свої. Для мене це криворізький суддя Вова, про якого я писав не так давно. І генеральські лампаси радянського мента Лютого. І Генпрокурор, який так ретельно обєрігає закон, що підписує накази, які самі закон порушують. І омбудсмен, який впритул не бачить прав людини. І прищавий синок у Раді. І децентралізація, яку краще назвати повною фєодалізацією держави. І пенсійна реформа, яка звєла нанівєць мої 45 років праці. І моя тарифна ставка у 2440 гривень при існуючій мінімальній зарплаті 4200. І моє вбите бізнес — партнером Президента колись квітуче місто, куди нема доріг, та й їхати слід не сюди, а тільки звідсіля! А ще — повна замкнутість, відчуженість від людей та їхніх проблем і пиха, нестримна гординя та жадібність! Все це гарантував мені Порошенко за час свого президентства.

(Закінчення на 2 стор.)

Громадянська трибуна

(Закінчення. Початок на 1 стор.)

2. ЧАС СПОДІВАНЬ

«Невже гірше за Януковича?!», – питає хтось. По-перше, я не голосував за Януковича, а за Порошенка голосував, тобто, відповідаю за свій вибір. По-друге, Янукович – прямий, як шланга, і шлангою гофрованою навіть не прикидався. Від нього ніхто й не очікував рішучих дій. А Порошенко добре навчався в школі, він яскраво намалював нам кришталеві замки, які побудував їх хіба що для себе. За завзятіші обіцянки й звіт інший!

У когось є контраргументи, хтось до моїх додасть свої?.. Маю підстави вважати, що аргументів, схожих з моїми, більше, бо вибори відбулися так, як відбулися.

У першому турі я запропонував штабу Зеленського свої послуги спостерігача. Хоча все було домовлено, в призначений час себе в списках я чомусь не знайшов. В день виборів я просто почепив на лацкан редакційне посвідчення «Промінь Просвіти» та поїхав по дільницях з одним запитанням: хто з кандидатів представив спостерігачів? Тридцять дев'ять кандидатів обіцяли (теоретично, звісно!) цілу кінозалу спостерігачів. Але з двадцяти трьох дільниць тільки на одній їх було десять. На всіх інших – по п'ять, сім... Скрізь були від Поро-

шенка бо він платив гроші. Скрізь були від Зеленського, хоча він грошей не платив. Були від Юлії Володимирівни, були від Бойка та Вілкула. Було по декілька від Ляшка та Кошулинського. Іншим кандидатам доля їх президентських амбіцій була не цікава. Словосполучення «технічний кандидат» та «політична повія» увійшли в нашу мову надійно та обґрунтовано.

До речі, про мову. На всіх дільницях я ставив свої запитання українською, і на всіх отримував відповіді російською. Я згадав про це, коли одразу після виборів Рада повернулася до мовного питання. Здається, зусилля Ради дають поки що зворотний результат.

Результати першого туру виборів зіпсували сон та апетит багатьом. Армійський генерал Гриценко та гебешний генерал Смешко йшли трохи попереду улюбленця долі, переможця лотерейних розіграшів Ляшка. Трохи відставав од них Вілкул, а зовсім не трохи Кошулинський. Але все це – далеко в ар'єргарді. Регіонал Бойко та тричі непрохідна Юлія Володимирівна йшли майже поруч з діючим гарантом: 11,67 - 15,95 відсотків голосів. І майже вдвічі випереджав Порошенка Володимир Зеленський. Це дані Центрвиборчкому. По 32-му округу, де мешкаю я, Зеленський набрав 52,8 відсотка голосів. Всі звичні засоби впливу на події, як то: підкуп, адмінресурс, дискредитація непідходящого кандидата, – не спрацювали. Відрив виглядав катастрофічно. Вирок політичній системі тепер полягав не тільки у загибелі економіки, у руйнуванні всіх державних інституцій, у втраті території та населення. Вона втратила здібність висунути хоча б відносно прийнятну для суспільства лідера. Виникла необхідність у негайній зміні гасел та засобів впливу на людей.

Панічний жах охопив ту частину українського суспільства, яка звикла бігати за возом. Всі попередні кола пекла, що зветься історією, вже не лякали їх. Страх невідомого переміг весь негативний досвід. Як стало можливим, що людина не з партії і не з кланів, яка менш ніж півроку як повідомила про свої політичні амбіції, людина без досвіду брехні та зради, без звички мати розумний вигляд, коли говорить та робить дурниці, людина відкрита та жартівлива, вдвічі випередила досвідченого політичного кар'єриста та діючого президента?! – А раптом він справжній?! А якщо він дійсно поведе країну тим шляхом, який відтворено на екрані і який здався глядачеві одночасно і гіркою, і солодкою фантазією?! Як тоді жити в країні, де президент – слуга народу, а не зухвалого пан, де всі відповідають за свою справу прямопропорційно до обсягу повноважень, а не навпаки?!

Відповідати за все і перед усіма?! Як прилаштуватися до думки, що славою предків треба не пишатися, а бути гідним її?! Хто з теперішніх мовновладців, високопосадовців і просто підлабузників вціліє в такій країні?! Мозок вірнопідданих закипів від обурення – і вони пішли на рішучу битву, на бій з тінню, з негативним образом, який самі й створили; на війну проти того, кого не поважали, хрестили маріонеткою та блазнем. Але обставини вимагали нових думок: тобто, того, на що система ніколи не була здібна. І в очікуванні другого туру вона продовжила робити такі звичні для неї дурниці.

Особливості національного вибору

тут камені просякнуті ідеєю особистої свободи, тут ніколи не ображалися на створені в гебешних кабінетах анекдоти про сало та землю під помідори, а ображалися на залежність від чужої волі, на злиденність... Численні намети та плакати з буклетами, телевізійні програми та телефонні дзвінки від самого президента з механічним голосом... Підтримка з боку всіх невдах, які вилетіли у першому турі, а перед другим вирішили підтримати того, кому тільки вчора складали опозицію... Наша українська інтелігенція (у кількості двадцяти семи осіб), яка раптово згадала своє призначення «прошарку» і в кращих радянських традиціях почала ганьбити зухвалого представника низького жанру, що зазіхнув на гетьманську булаву... І робила вона це з аргументацією чеховського ученого сусіда: цього не може бути, бо цього не може бути ніколи!

Апогеєм у підготовці другого туру повинні були стати дебати кандидатів. Порошенко і команда рвалися до них, сподівалися за їх допомогою переломити свідомість виборців. А того не врахували, що Зеленський – теж людина публічна, ще й гостра на язик. Він звик до великих аудиторій. Безумовно, Порошенко, володіє багатьма темами, які Зеленському невідомі. Але... Не було в нашій країні досвіду дебатів, відкри-

тої та чесної політичної боротьби. В цьому просто не було потреби, бо всі кандидати були з однієї колоди, а вибори не справжні. Тож, на мій погляд, не слід було й починати. Поки Зеленський робив свою звичну справу (тобто, їздив по гастролях) Порошенко готувався. І народ чекав незвичного шоу. В час проведення заходу вулиці спорожніли, навіть кількість викликів «Швидкої», де я працюю, зменшилася. Це дало мені можливість переглянути більше половини дебатної справи. У Ільфа і Петрова є фраза, яка чудово описує виступ на публічному заході людей, які мислять стереотипами: «І тут Остапа понесло!» Саме так понесло Порошенка. Замість того, аби задавити опонента досвідом та інтелектом, він одразу повів промову у русло порожніх гасел, зневаги та образ. А Зеленський підхопив стиль «діючого», що було зовсім не важко. Красиве слово «передвиборчі дебати» перетворилося на звичну базарну лайку, де головні аргументи це «сам дурний!» та «ще капелюха надів!». Єдине, що я виніс із дебатів, це розуміння: невеличкий на зріст, худорлявий статури син викладача з криворізького вишу не боїться керівництва, не пасує перед пихатими та пикатими володарями долі та багатств. І це значно підіймає його в моїх очах.

Все це і багато іншого повинно було дати результат, зворотній до бажаного Порошенком. І дало!

У другому турі я вже член дільничної комісії від Зеленського. Я ледве встигаю на сьому ранку після нічної зміни. Я «на решітці» при вході у свою дільницю, рахую тих, хто вже проголосував. Більшість облич знайома. Я щиро дякую тим, чий погляд зустрічаю. Святково вдягнена жіночка бальзаківського віку сміється: «А за що? Ви ж не знаєте, за кого я проголосувала!» Я сміюся у відповідь: за те, що не всиділи вдома, не повірили, що все вирішено, а від нас нічого не залежить! На 13-ту годину вже є половина. Далі люди йдуть повільніше, але йдуть, ідуть... На час закриття дільниці нараховую 70,5 відсотка явки. Дуже непогано! Здвигаємо столи, відкриваємо першу (найменшу) скриньку, що для голосування на дому. Я розривною бюлетені, аби присутні мали змогу переконатися, що присутні вісімнадцять з вісімнадцяти виданих бюлетенів, і починаю сміятися: на всіх позначка стоїть проти першого прізвища. Подальші підрахунки такі: 120 голосів за Порошенка, 1280 за Зеленського. Тобто, пропорція 91,43 на 8,53 відсотка.

Не люблю красивих слів, на кшталт «пишаюся», або, навпаки, «ганьба, катастрофа»... Хочеться бути стриманішим. Сусіди, криворіжці, я вас поважаю, ви мене дивуєте! І взагалі, люблю людей, які руйнують стереотипи! Всі свої страхи, всю ганебну апатію останніх трьох років та й не тільки, ви перетворили на надію.

У хвилині сцені зі «Слуги народу», яку мені довелося побачити, дія відбувається, мабуть, уві сні. Шкільний викладач-президент опинився в далекому минулому, на толоці серед козаків, які обурені подіями майбутнього. «Та хто там в них гетьманить?!», – питає весь посічений в боях козак. «Я!», – відповідає невпевнено Голобородько голосом Зеленського. Ну що, земляче, ти сказав «я!». Відбулося. Тепер тримайся!

Леонід БАГАШВІЛІ,
м. Кривий Ріг
(Закінчення в наступному числі)
На світліні: Леонід БАГАШВІЛІ.
Фото Сергія ЗІНЧЕНКА

Європа: український контекст

МАЄМО ВІДЧУТИ СЕБЕ ЄВРОПЕЙЦЯМИ

Через три місяці з чимось ми, громадяни України, будемо відзначати 28-му річницю незалежності Української держави. Причому – в дуже складних умовах. Бо вже шостий рік триває російсько-українська війна. Ми відстоюємо незалежність і захищаємо європейський вектор подальшого розвитку країни. Це наш вибір. Кожна подія, яка відбувається в його руслі, має для нас непересічне значення. Якщо ж говорити конкретно про наше місто, то це – заходи в Криворізькому національному університеті, що проходили наприкінці квітня за участю співробітників Представництва Європейського Союзу в Україні, яке знаходиться в Києві. Про один із них – ця розповідь.

РОЗПОЧИНАЮЧИ зустріч із підприємцями, представниками місцевого самоврядування, журналістами, активістами неурядових організацій і студентами, Ірина СТАДНІЙЧУК, співробітниця відділу преси й інформації Представництва Європейського Союзу. Вона підкреслила, що цей відділ вже шостий рік «реалізує велику інформаційну і комунікаційну кампанію, назва якої говорить сама за себе: «Будуймо Європу в Україні».

«Вона має таку назву, – продовжила Ірина СТАДНІЙЧУК, – бо хочеться розказати, показати й передати найкращий досвід і наші практики, які є у Європейському Союзі. Що є можливості, інструменти й, так би мовити, вудочка, якою можна скористатися. І от ми із думою з цієї вудочкою всією Україною. І зустрічаємося з різними аудиторіями. Вчора й позавчора, наприклад, ми були в Дніпрі. Вони – різні, і для кожної ми маємо свій формат відносин. Якщо ми зустрічаємося з органами влади (наприклад, позавчора це була облдержадміністрація; зокрема, – керівники відділів освіти, культури й спорту, були представники й вишів). Також ми працюємо і зі студентською аудиторією, і сьогодні вже тут, у Кривому Розі, у першій половині дня відбулась інтерактивна гра. Ми зустрічаємося також і з бізнесом, а ще проводимо майстер-класи з написання заявок на гранти Європейського Союзу і для неурядових організацій. Бо ЄС, – зробила наголос співробітниця Представництва, – це така машина, яка надає дуже багато можливостей».

Далі вона повідомила, що Представництво ЄС в Києві працює вже більше 25-ти років, поінформувала, крім іншого, про те, що для того, аби дізнатися, які зараз започатковуються нові конкурси й програми, варто стати «нашими друзями на Фейсбуці, а також – підписатися на новини представництва ЄС (там є окрема інформація для засобів масової інформації і для широкого загалу)».

Продовжив знайомство учасників зустрічі в Криворізькому національному університеті з діяльністю Представництва Європейського Союзу в Україні Станіслав КОРОЛЬКОВ, який керує програмою «Будуймо Європу в Україні» і представляє ГО «Інтерньюз Україна».

Із самого початку він звернув увагу на програму з децентралізації. Станіслав Корольков повідомив, що в її руслі «По-перше, створюється об'єднання територіальної громади, по-друге, центри надання адміністративних послуг, а по-третє, формуються центри розвитку місцевого самоврядування. У Дніпро-

петровській області, – поінформував він присутніх, – такий центр існує, на його базі ми проводили на цьому тижні бізнес-семинар. Сам центр знаходиться в Дніпрі на вулиці Європейській».

Він також розповів про різні програми та підпрограми (в тому числі – і для працівників бізнесу). А ще зупинився на тих моментах, які безпосередньо стосуються культури. Цей напрямок діяльності (з огляду на ситуацію, яка склалася в Кривому Розі) має для нас велике значення. І ось що він сказав з цього приводу:

«А тепер – проекти ЄС зі сфери культури. Існує проект із культурного співробітництва під назвою «Креативна Європа». Це чи не наймасштабніший проект зі сфери культури. Програма передбачає дуже щедру фінансування: (від 5-10 тисяч євро до 2-х мільйонів євро). Вона діє у двох напрямках: це у сфері культури та медіа. В ній є дуже багато підпрограм, які підтримують культурну взаємодію. Це, зокрема, організація культурних фестивалів, форумів, конференцій, театральні фестивали, музичні фестивали, переклади художньої літератури... Їх дуже багато. Але щоб взяти в ній участь, треба зробити кілька кроків. По-перше, потрібна наявність партнерської культурної інституції з країни ЄС, з якою ви будете цей форум організовувати. Де взяти інституцію? На сайті «Креативна Європа». Там є їх перелік (організацій), які відкриті для співпраці. Можна напряму надіслати запит через сайт «Креативна Європа». По-друге, треба покрити компонент співфінансування: зі своєї кишені чи з коштів, які маєте залучити. Де взяти кошти? – Не треба забувати про програми меценатів. А ще в Україні існує кілька культурних фондів, які це підтримують. Один із них – це Український культурний фонд, який знаходиться в Києві. Це є дуже потужна організація, яка спрямована на підтримку ось таких видів культурної взаємодії. Це дуже активна

організація, підкреслив Станіслав КОРОЛЬКОВ, – у цій організації – дуже насичена Фейсбук-сторінка, там постійно оголошуються культурні програми».

Після закінчення зустрічі, мені вдалося коротко поспілкуватися з обома посланцями із Представництва ЄС. Спочатку – зі Станіславом КОРОЛЬКОВИМ:

– Ви вперше Кривому Розі?
– Так.
– З ким спілкувались?
– Я представляю ГО «Інтерньюз Україна», і я – менеджер інформаційної кампанії від Представництва ЄС в Україні. Кампанія називається «Будуймо Європу в Україні». Вона полягає в тому, що ми за рік відвідуємо всі 24 області України, проводимо різноманітні інформаційні заходи. Зокрема, ми в рамках візиту відвідуємо обласне

місто і ще менше місто, тобто – районний центр. ми зустрічаємось із представниками громадських організацій, з представниками бізнесу. Для представників влади ми проводимо презентацію освітніх можливостей від ЄС, а також проводимо інтерактивні заходи для молоді. Сьогодні в Кривому Розі ми провели два заходи. По-перше, це була інтерактивна гра для молоді під назвою «Євросесія». Там ми «зіграли» з представниками Криворізького національного університету. У нас була величезна зала в 200 людей. Це був величезний комплімент всій нашій інформаційній кампанії. А по-друге, ми провели ось цю презентацію можливостей від ЄС, де також зібралось дуже багато учасників. Ми презентували різноманітні можливості від ЄС в сфері освіти, культури, науки, бізнесу, можливостей для молоді і так далі. Власне, в рамках цієї інформаційної кампанії ми ставимо собі за мету промоування європейських

дуже багато цікавих запитань поставили. А щодо самого міста, то у нас не було такої можливості. Але місто – велике, дуже багато заходів від ЄС тут може бути запроваджено. Воно – більше, ніж деякі обласні центри України. Тому загальне враження позитивне».

А ось що розповіла наша землячка Ірина СТАДНІЙЧУК (вона – родом з Кривого Розу):

«Зараз я приїхала, бо півтора року тут вже не була. Добре, що приїзд співпав з цим часом, майже напередодні Великодня, коли природа прокидається, і гарна погода, і все зеленіє. Там, де я ходила, був гарний готель. І я кажу, що розвиток малого бізнесу рухається в європейському напрямку. Приємно, що сервіс просто шикарний. Але проблема, яка була, вона й лишається. Це екологія. В цьому в Кривому Розі, на жаль, дуже мало змін. Як було місто брудним, так воно таким і лишається. А треба, як мовиться, всім світом тут треба об'єднуватись. Треба об'єднуватись громадянському суспільству, треба об'єднуватись і засобам масової інформації. Для того, щоб працювати з владою, і нагадувати їм, владцям, для чого вони прийшли на ці робочі місця... Нагадувати, що їх робота – обслуговувати життя громадян, поліпшувати їхнє життя. А для цього треба впливати на великий бізнес, який тут є найбільшим забруднювачем навколишнього середовища. Такі мої враження».

Дуже детальна інформація про Представництво знаходиться за посиланням: https://eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk. Нашим читачам повідомляю, що там (у розділі «ПРО НАС») міститься, зокрема, наступна інформація:

«Представництво Європейської Комісії в Україні було відкрито в центрі Києва у вересні 1993 року. Представництво в Києві є одним із понад 130 представництв Європейського Союзу в світі. З 1 грудня 2009 року після набуття чинності Лісабонського договору, Представництво Європейської Комісії перетворилося на Представництво Європейського Союзу в Україні».

Представництво має статус дипломатичної місії та офіційно представляє Європейський Союз в Україні

Інституціями Європейського Союзу є Європейська Комісія, Європейський Парламент, Рада Європейського Союзу, Верховний Суд та Аудиторський Суд.

Головними завданнями в діяльності Представництва є наступні:

Сприяти політичним та економічним зв'язкам між Україною та Європейським Союзом шляхом підтримання ефективного діалогу з урядовими установами та підвищення поінформованості про Європейський Союз, його установи та програми;

Відстежувати впровадження Угоди про партнерство та співробітництво між Україною та ЄС;

Інформувати громадськість щодо розвитку Європейського Союзу, роз'яснювати та відстоювати окремі аспекти політики ЄС;

Брати участь у впровадженні програм зовнішньої допомоги Європейського Союзу»

Але для того, аби реально відчувати себе європейцями (де в основі життєдіяльності – права людини й послідовне та неухильне виконання законів), необхідно працювати і змінюватись. Передусім, бути діяльним активним учасником у місці свого проживання та роботи. Бо саме собою нічого не зробиться».

Олена МАКОВІЙ.

На світлинах: співробітниця відділу преси та інформації з координації програм Ірина СТАДНІЙЧУК, менеджер проектів з ГО «Інтерньюз Україна» Станіслав КОРОЛЬКОВ, Ірина СТАДНІЙЧУК під час спілкування після презентації.

Фото авторки

НЕ ЗЕЛЕНИЙ КРИВИЙ РІГ ПЕРЕД ПРИШЕШТЯМ ЗЕЛЕНСЬКОГО

1. НЕ HOMO SAPIENS, А «SMITTESAPIENS»

ЧИСТЕ повітря, прозора і не забруднена шкідливими для організму людини відходами вода, не засмічена отрутохімікатами і штучними речовинами земля – це благо для нашого життя. То чи можна тоді назвати розумними тих людей, які своєю діяльністю забруднюють, засмічують і отруюють навколишній простір і самих себе? Ні, homo sapiens («людина розумна» з латинської) – це не про таких, а про інших... Це – про тих, які живуть у гармонії з природою. А от Кривий Ріг сьогодні більше нагадує такий собі «SMITTESAPIENS»: щось таке, швидше за все, сміттєподібне, котре намагається розумувати та показушними заходами й дорожцями автомобілями на вулицях затулити-приховати все те погане, що насправді вбиває людину. Це ні в якому разі НЕ зелене місто. А всю ту деревну зелену рослинність на численних вулицях, у парках, скверах та в лісопосадках можна вважати наслідком величезної кількості різного роду «суботників», які організовували й проводили тут ще за часів Радянського Союзу та за інерцією продовжують подібного роду заходи проводити і після його розпаду. І дерев могло би бути значно й значно більше, бо вижити в реально дуже жорстких умовах існування й недоглядом вдалося далеко-далеко не всім. Та й взагалі можна тільки дивуватися, як за такого паразитоподібного «господарювання» місто ще й досі живе і, так би мовити, розвивається.

2. ВБИВАЄМО ПРИРОДУ І СЕБЕ ЯК ЇЇ ЧАСТИНУ

В числі 18-му нашої газети за 2018-й рік був опублікований матеріал під заголовком «Кривий Ріг – місто екологічної небезпеки»: петиція до міської ради міста Кривого Рогу авторства Вікторії ШАЛЬНОВОЇ. В ній, поміж іншого, було зазначено:

«...Промисловість міста налічує близько 100 великих промислових підприємств різних галузей. У Криворізькому басейні розташовано 8 з 11 підприємств України з видобутку та переробки залізничної сировини. А також – найбільший металургійний комбінат в Україні. Діяльність підприємств негативно відбивається на стані навколишнього природного середовища. Так, за інформацією управління екології Криворізької міської ради, обсяг викидів забруднюючих речовин у повітря за 2017 рік становив близько 330 тисяч тонн. Промисловими об'єктами за зазначений період утворено понад 230 мільйонів тонн промислових відходів. Підприємства-забруднювачі протягом багатьох років ігнорують виконання екологічних заходів, які могли б суттєво покращити ситуацію. Всі ці фактори призвели до того, що на сьогодні місто є лідером із захворювань, причиною яких є незадовільний стан довкілля. За 2017 рік зафіксовано понад 2600 нових випадків захворювань. Загалом близько 18 тисяч людей перебуває на обліку в Криворізькому онкологічному диспансері. За попередній рік 554 жителям міста діагностували туберкульоз, 3590 людей захворіли на серцево-судинні недуги. Спостерігається стійка тенденція до збільшення кількості хворих. І це тільки за офіційною інформацією. Реальні цифри більші в рази...». Але до влади так і не вдалося достукатися.

3. КОЛИ ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ РАЗОМ З АДМІНІСТРАЦІЄЮ – ЯК «СЛУГИ МЕРТВОГО СЛОВА»

Той же негативний результат ми отримали і на звернення 22-х депутатів різних рівнів рад від Кривого Рогу за ініціативи народного депутата України першого скликання, голови ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство» Миколи КОРОБКА до Президента України Петра ПОРОШЕНКА. Воно було розміщене в цьому ж таки числі газети (18-му за 2018-й рік) під заго-

ловком «Криворізькі депутати долучилися до кампанії за збереження заповідника». В ньому, зокрема, мовилося про таке:

«...19 липня поточного року у місті Кривому Розі Дніпропетровської області було проведено громадське слухання щодо звіту оцінки впливу на довкілля (ОВД) планованої діяльності ТОВ «Схід руд трейд» в Тернівському районі у місті з видобутку залізистих кварцитів для отримання залізистих добавок до цементу. Організатором цього заходу виступив уповноважений територіальний орган – департамент екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації (головуюча – Попович Є. С., начальник управління організаційної роботи, зв'язків з громадськістю і земельних ресурсів департаменту екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації). Зазначений громадський захід проводився з порушенням положень пунктів 8, 9 Постанови КМУ від 13 грудня 2017 р. про порядок проведення громадських слухань у процесі впливу на довкілля і норми ст. 133 Конституції України про систему адміністративно-територіального устрою України щодо вибору місця проведення слухання. Отже він не відповідає закону і позбавляє можливості забезпечення присутності потенційних учасників з Тернівського району, який може зазнати впливу планованої діяльності... В процесі обговорень на слуханні встановлено, що директор департаменту екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації Р. О. Стрілець на запит суб'єкта господарювання надав неправдиву інформацію про екологічне значення території, зазначивши, «що за опрацюванням наданих картографічних матеріалів встановлено, що на ділянці Червона балка родовища відсутні створені (оголошені) об'єкти природно-заповідного фонду, а також зазначена ділянка не входить до охоронних зон території та об'єктів природно-заповідного фонду». І далі: «інформація стосовно рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, рослин на ділянці Червона балка родовища у департаменті відсутні». Як наслідок, суб'єкт господарювання ТОВ «Кривбас Цемент Пром» запроєктував свою плановану діяльність на частині території затвердженого Постановою Ради міністрів УРСР від 12.12.1983 р. ландшафтного заказника загальнодержавного значення «Балка Північна Червона...».

Це звернення закінчувалося такими словами:

«...Ми, представники депутатського корпусу рад різного рівня, обрані жителями міста Кривого Рогу, покладаємо надію, що Ви, пане Президенте України, в межах своєї компетенції вживете заходів, спрямованих на недопущення руйнації однієї з найцінніших пам'яток природи Криворіжжя – заказника загальнодержавного значення «Балка Північна Червона».

4. НАРОДУ МАЄ СЛУЖИТИ ЙОГО НЕ ВІРТУАЛЬНИЙ СЛУГА

Однак і це звернення не мало успіху. А в числі 4-му нашої газети за 2019-й рік з'явився підсумковий матеріал під заголовком «Слугу мертвого слова» визначили 16 лютого». В ньому, зокрема, йшла мова про наступне:

«...склалася парадоксальна ситуація, коли численна група депутатів рад різного рівня від Криворіжжя, звернувшись до Президента з порушеного питання державної ваги, що перебуває в компетенції Президента України (збереження статусу об'єкта ПЗФ державного значення), не удостоїлась бути поміченою Першим заступником Глави Адміністрації Президента В. КОВАЛЬЧУКОМ під час розгляду підписаного ними звернення і перенаправлення його на адресу Дніпропетровської ОДА. Так

само ніяким правовим рамкам не відповідає факт доручення особі, в діяльності якої є ознаки порушення природоохоронного законодавства (директору департаменту екології та природних ресурсів облдержадміністрації Р. О. СТРИЛЬЦЮ) надавати відповідь на викликане його незаконними діями звернення депутатів. І якщо Законом України «Про звернення громадян» регламентовано, що не можна направляти звернення в ті органи, діяльність яких оскаржується, то Адміністрація Президента вважає, що долю депутатських звернень може ефективно вирішувати не хто інший, як особа, діяльність якої оскаржується. Про що це свідчить? А свідчить це про те, що долю всіх об'єктів ПЗФ (у тому числі і загальнодержавного значення) вирішує чиновник облдержадміністрації, який до того ж, згідно п. 5.15 Положення про департамент екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації «опрацьовує запити і звернення народних депутатів України та депутатів відповідних місцевих рад». У який спосіб «опрацьовує», бачимо на прикладі конкретного звернення, наслідки розгляду якого не мають ознак справжнього життя. А це означає, що Президент України П. О. ПОРОШЕНКО не зробив усе належне, аби ефективно втрутитись в ситуацію, зреагувати на звернення криворізьких депутатів різного рангу й допомогти в збереженні заказника загальнодержавного значення «Балка Північна Червона», а тому... він отримує зазначений вище статус».

Який саме СТАТУС, питаєте? Він кваліфікується редакцією газети як «СЛУГА МЕРТВОГО СЛОВА». В газеті «Промінь Просвіти» (ще майже тринадцять років тому) було заведено рубрику під такою назвою, і ми збирали матеріали, аби визначити найбільш збайдужілих посадовців (від районного до обласного рівня включно) у справі служіння народу в результаті нереагування (або – не належного реагування) на запити й звернення громадян (незалежно від їхнього статусу) та – редакції нашої газети. Та наприкінці минулого року редакція нашої газети внесла деякі зміни у присвоєння такого звання-статусу, розширивши можливості його визначення до рівня всеукраїнського, і в матеріалі «Слуга мертвого слова» може отримати киякське «прописку» зазначила: «...останнім часом найбільше збайдужіння щодо необхідності реагувати на звернення та на запити відчувається з боку тих посадовців, які проживають і організують свою діяльність поза межами нашого міста й Дніпропетровської області, де зазвичай розповсюджувалися нинішня наша газета та її попередник: газета «Промінь Просвіти».

І ось тепер, після підбиття результатів виборів Президента України, які проходили цього року, вже стало відомо, що ним став шоумен Володимир ЗЕЛЕНСЬКИЙ, родом із нашого НЕ зеленого міста... До того ж, не в останню чергу – після виходу на екрани фільму «Слуга народу», де він виконав головну роль. Особисто для мене це було несподівано і проти мого бажання, бо триває підла російсько-українська війна, а, так би мовити, змінювати під час переправи коня – справа небезпечна. Однак це вже сталося...

Тож можна сподіватися на те, що Володимир ЗЕЛЕНСЬКИЙ (у ранзі вже чинного Президента України після інавгурації) вчинить так, як має вчинити не віртуальний кіношний образ, а РЕАЛЬНИЙ СЛУГА НАРОДУ. А це означає, що він допоможе нам, його землякам, зберегти заказник загальнодержавного значення «Балка Північна Червона» від знищення і доведе, що може діяти не тільки як актор і відомий шоумен-бізнесмен.

Сергій ЗІНЧЕНКО

Офіційний курс: гривня застигла в очікуванні

Національний банк залишив незмінним офіційний курс гривні на 13 травня - на рівні 26,2 за долар. Про це йдеться у даних регулятора.

Офіційний курс гривні до євро встановлений на рівні 29,42 гривні (на 11 травня – також 29,42 гривні).

Нагадуємо:

10 травня котирування гривні до долара на закритті міжбанку встановилися на рівні 26,16 - 26,19 гривні за долар.

НБУ зміцнив офіційний курс гривні до долара на 5 копійок, встановивши його на 11 травня на рівні 26,2 гривні.

Економічна правда

«Українська правда»,
13 травня 2019 року

Відзавтра на дорогах Січеславщини з'являться ще чотири ділянки під контролем радарів

Відзавтра на Січеславщині з'являться ще чотири ділянки доріг, на яких швидкість руху буде контролюватися за допомогою радарів TruCAM. Про це повідомляє Дніпроград з посиланням на прес-службу МВС України. Так, з 13 травня патрульні з радаром будуть працювати на Полтавському шосе в Дніпрі і вул. Січеславській і проспекті Миру в Кривому Розі, а також на ділянці 53-135 км траси Н-11 Дніпро-Миколаїв (під Кривим Рогом). Таким чином, на території області буде 7 ділянок контролю швидкості.

Відзначається, що в місцях вимірювання швидкості стоятимуть попереджувальні знаки і службові автомобілі з увімкненими проблисковими маячками. «Все максимально відкрито і з максимальним попередженням, адже наша мета - не притягнути до відповідальності якомога більше, а попередити правопорушення, знизити швидкість. Залишається тільки одне - пильнувати за знаками і не порушувати... І пам'ятати: «Швидкість - вбиває», - заявив заступник начальника Департаменту патрульної поліції Олексій Білошицький. Для тих, кому такого наполегливого попередження виявляється не достатньо, загрожує відповідальність - штраф 255 грн. (перевищення понад 20км/год) або 510 грн. (перевищення понад 50км/год).

Нагадаємо, що патрульні у Дніпрі виявили автівку, яку розшукує Інтерпол Італії.

Іван МУРАХА,
сайт «Дніпроград»,
13 травня 2019 року